

ข่าวเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานพัฒนาสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม ป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์. 0-2280-4085 ต่อ 3500, โทรสาร. 0-2281-2803

<http://social.nesdb.go.th>

สศช. ได้รายงานความเคลื่อนไหวทางสังคมในช่วงไตรมาส
หนึ่ง ปี 2552 เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2552

นายอำพน กิตติอำพน เลขาธิการ สศช. นางสาวรรณี คำมัน รอง
เลขาธิการ สศช. เปิดเผยว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์
ทางสังคมที่สำคัญ ๆ สรุปได้ดังนี้

ภาวะสังคมไทยไตรมาสหนึ่ง (ม.ค.-มี.ค.) ปี 2552

มิติด้านคุณภาพคน : อัตราการว่างงานสูงขึ้นเป็นร้อยละ 2.1
เนื่องจากการลดคนงานภาคอุตสาหกรรมและมีแรงงานจบการศึกษา
ใหม่จำนวนมาก แต่การจ้างงานในภาพรวมทั้งประเทศยังขยายตัว
เฉลี่ยร้อยละ 1.9 ทั้งภาคเกษตร บริการ และการจ้างงานภาครัฐ
ประกอบกับมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจจะเร่งด่วนเริ่มมีผล จึงช่วย
รองรับและบรรเทาความรุนแรงของปัญหาด้านแรงงาน สำหรับด้าน
การศึกษา ผลสอบ O-NET ยังคงสะท้อนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่
ในระดับต่ำ จึงต้องมีการลงทุนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้ง
ระบบและติดตามการดำเนินงานให้มีความคุ้มค่า ด้านสุขภาพของ
ประชาชน โรคชิกุงนุญาระบาดอย่างรวดเร็ว รวมทั้งขยายวงจาก
ภาคใต้ตอนล่างสู่พื้นที่อื่นรวม 28 จังหวัด และปัญหาไข้หวัดใหญ่
สายพันธุ์ใหม่ ชนิดเอ เอช 1 เอ็น 1 ซึ่งกำลังระบาดในหลายประเทศ
โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่ฤดูฝนที่ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลแพร่ระบาด ต้อง
เฝ้าระวังไม่ให้เกิดการข้ามสายพันธุ์ของเชื้อนี้กับไข้หวัดใหญ่ธรรมดา
นอกจากนี้ ผู้ป่วยวัณโรคมีจำนวนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สาเหตุสำคัญมา
จากโรคเอดส์ที่ทำให้ผู้ป่วยขาดภูมิคุ้มกันจึงติดเชื้อได้ง่าย และปัญหา
การดื้อยาทำให้ค่าใช้จ่ายในการรักษาสูงขึ้นมาก

มิติด้านความมั่นคงทางสังคม : คดีอาชญากรรมโดยรวมลดลง
โดยเฉพาะคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน แต่ยาเสพติดยังคงเป็นปัญหา
ต่อเนื่องและแพร่ระบาดรุนแรงขึ้น วัยรุ่นเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ควรเฝ้าระวัง
อย่างใกล้ชิด อุบัติเหตุจากการจราจรมีสาเหตุหลักมาจากขับรถเร็วเกิน
อัตราที่กฎหมายกำหนด ความถี่ของอุบัติเหตุจากเมาแล้วขับเพิ่มขึ้น
มากโดยเฉพาะในช่วงสงกรานต์ และเกิดอุบัติเหตุจากผู้ขับขี
รถจักรยานยนต์สูงสุดถึงร้อยละ 81.9 ขณะเดียวกัน ในกลุ่มเด็กอายุต่ำ
กว่า 15 ปี การจมน้ำเป็นสาเหตุการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุที่สูงเป็น
อันดับหนึ่ง

The Office of the National Economic and Social
Development Board (NESDB), on June 5, 2009, reported
Thailand's social condition in the first quarter of 2009.

Dr. Ampon Kittiampon, NESDB Secretary General, and
Ms. Suwannee Khamman, Deputy Secretary General,
together disclosed that the Office of the NESDB, had
monitored significant social movements, summarizing that:
Social Development Report in Q1/2009 (Jan. – Mar.)

Human Quality Dimension: Unemployment picked
up to 2.1 percent, due to layoffs in manufacturing sector
and a large number of new graduates entering the labor
market. However, overall employment remained to grow
by 1.9 percent, across the agricultural, services and public
sectors. In addition, the implementation of stimulus
measures has started to bear fruit, thus accommodating
and mitigating difficulties in the labor market. As for
education, the O-NET results still reflected unsatisfied
achievements in education, which need investments to
enhance educational quality of the entire system together
with monitoring to ensure effectiveness of investments. In
terms of public health, “Chikungunya” epidemic spread
rapidly from the Lower Southern sub-region to more than 28
provinces. Another emerging concern was the outbreak of
Influenza A (H1N1). Thailand is now entering rainy season
when influenza tends to spread rapidly in seasonal epidemics.
Hence close surveillance is needed to prevent the bridging
between seasonal influenza and these emerging viruses.
Moreover, tuberculosis patients increased continuously,
due largely to HIV/AIDS infection, and drug resistance
among TB bacteria leads to higher treatment costs.

Social Security Dimension: The number of crimes
dropped, in particular crime against property. However,
drug-related cases intensified continuously. Teenagers are
the most vulnerable group that needed closer attention.

มิติด้านพฤติกรรมและความปลอดภัยของคน : ปัญหาทางเศรษฐกิจทำให้คนลดการบริโภคยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งเพิ่มความระมัดระวังในการก่อกองไฟ แต่เริ่มมีสัญญาณของหนี้ค้ำชำระที่สูงขึ้นในกลุ่มผู้มีรายได้น้อย รัฐบาลจำเป็นต้องเป็นทางเลือกหนึ่งของแหล่งเงินทุน ช่วยเสริมสภาพคล่องในการใช้จ่ายใช้สอยและลดปัญหาหนี้สินจากบัตรเครดิตหรือหนี้นอกระบบ

มิติด้านสิ่งแวดล้อม : มลพิษจากภาคอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่มาตาพุดอย่างชัดเจน จนต้องประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษ ดังนั้นชุมชนและภาคธุรกิจต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ด้วยการรักษาสภาพแวดล้อม ปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด

เรื่องเด่นประจำฉบับ

พฤติกรรมบริโภคของคนไทยในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ

ในช่วงปี 2551 คนและสังคมไทยได้รับผลกระทบจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่นในเรื่องความมั่นคงของอาชีพและรายได้ลดลง จึงปรับพฤติกรรมในการบริโภคโดยระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น ชะลอการซื้อสินค้าคงทนและลดการใช้สินค้าไม่จำเป็น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนผู้ซื้อสลากกินแบ่ง/หวยเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย และจากราคาอาหารที่เพิ่มสูงขึ้นมากทำให้มีการปรับตัวโดยลด/งดการบริโภคเครื่องดื่มชูกำลังและแอลกอฮอล์ อาหารฟุ่มเฟือยราคาแพง รวมทั้งเปลี่ยนสถานที่ซื้อเป็นตลาดนัดหรือร้านใกล้บ้านและซื้อเท่าที่จำเป็น

หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคของภาคครัวเรือนขยายตัวในอัตราชะลอลง ผู้มีรายได้น้อยที่เป็นหนี้มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น และมีหนี้นอกระบบเนื่องจากมีปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การลดลงของรายได้ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของผู้มีรายได้น้อย จะทำให้ต้องเสียค่าปรับผิดนัดชำระหนี้อัตราสูง และมีความเสี่ยงต่อปัญหาการทวงหนี้นอกระบบ ซึ่งรัฐต้องดูแลและคุ้มครองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

จากการสำรวจของ สศช. ในช่วงระหว่างวันที่ 16-30 เมษายน 2552 เห็นได้ว่าประชาชนปรับวิถีการดำรงชีวิตโดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล เก็บออมไว้ใช้ยามจำเป็น ไม่สร้างหนี้เพิ่ม บำรุงรักษาเครื่องใช้ให้ใช้งานได้นานและใช้การซ่อมแซมแทนการซื้อใหม่ การเผยแพร่ความรู้ สร้างความเข้าใจในหลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนจำนวนมากขึ้น

สำหรับมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน เพิ่มรายได้และกำลังซื้อให้กับผู้มีรายได้น้อยที่ภาครัฐดำเนินการนั้น จากการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม ในช่วงปลายเดือนเมษายน มีผู้ได้รับเช็คช่วยชาติแล้วร้อยละ 93 ผู้สูงอายุมีผู้มี

Road accidents were mostly due to driving over speed limits. Accidents caused by drunkard driving increased markedly especially during Songkran Festival whereas accidents among motorcycles constituted the highest share of 81.9 percent. Among children aged below 15, drowning was most frequent cause of accidental death.

Behavioral and Living Dimensions: Current economic problems resulted in the decline of tobacco and alcoholic beverages. Consumer tended to be more prudent in borrowing, but overdue repayment increased among the low-income earners. Pawnshops were alternative source of funds for spending and mitigating debt burden from credit card or informal lending.

Environmental Dimension: Industrial pollution has generated drastic effects on health and quality of life of the residents at Map Ta Phut industrial zone, which has been demarcated as a pollution-control area. Both communities and business sector should cooperate in finding proper ways to solve the problems, through environmental preservation, and strict compliance with the standards, rules and regulations.

Highlights

Consumption Behavior Amid Economic Hardships

In 2008, Thai people and society experienced adverse effects from the economic downturn. With lower confidence of occupations and income, many people have become more frugal in their spending. Many have slowed down purchase of durable goods and cut unnecessary spending. It is worth noting that the number of buyers of lottery/ underground lottery changed only slightly. Amid the rising prices of food, many have cut spending on energy drinks and alcoholic beverages, as well as luxurious meal. They have also shifted to nearby flea markets and stores, and kept spending as necessary only.

Consumer credits slowed down. However, indebtedness mounted up among the low-income earners. Some were trapped in informal lending, due to limited access to formal funding sources. Dropping income inevitably affected debt-servicing capability among the

สิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 กลุ่มตัวอย่างที่เป็น อสม. ได้รับเงินแล้วร้อยละ 26.6 สำหรับแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้รับ ผู้สูงอายุ ร้อยละ 24 ตั้งใจจะนำเงินไปเก็บออมทั้งจำนวน ส่วนผู้ได้รับเช็คช่วยชาติและ อสม. ตั้งใจออมทั้งจำนวนร้อยละ 11 และ 14 ตามลำดับ และมาตรการเหล่านี้มีส่วนช่วยให้ประชาชนรู้สึกว่าการเศรษฐกิจและรายได้ของตนดีขึ้น ส่วนโครงการลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนยังคงครอบคลุมไม่ทั่วถึง ร้อยละ 63.6 ของกลุ่มตัวอย่างเคยใช้ประโยชน์จากโครงการ 5 มาตรการ 6 เดือน แต่มีเพียงร้อยละ 15.8 ที่เคยซื้อสินค้าโครงการจำหน่ายสินค้าราคาถูกหรือ “ธงฟ้า” ส่วนผู้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือในโครงการเรียนฟรีร้อยละ 80 ได้รับเงินแล้ว อีกบางส่วนโรงเรียนจะจ่ายให้เมื่อเปิดเทอม

ในด้านความคิดเห็นต่อมาตรการทางอ้อมที่จะช่วยสร้างงานและพัฒนาศักยภาพนั้น ตรงกับความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะโครงการชุมชนพอเพียง แต่บางส่วนยังมีปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนโครงการต้นกล้าอาชีพมีปัญหาเรื่องการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และความคล่องตัวในการเข้าสู่ระบบ เป็นต้น

low-income earners. Many of them had to pay for high late payment fees, and had been prone to mean collections of debts by the informal lenders. The government should take care of the deal in order to ensure fairness for all.

The survey conducted by NESDB during April 16-30, 2009 showed that people have adopted the Philosophy of the Sufficiency Economy in their daily life, especially justifiable spending, savings, avoidance of additional debt creation, as well as maintenance and reparation of devices instead of purchases of new ones. Dissemination of knowledge and understanding of the Philosophy of the Sufficiency Economy will be of great benefits to the public.

Regarding the economic stimulus measures for mitigation of hardship among the low-income earners, the recent surveys among four target groups in the latter half of April, indicated that 93 percent of eligible persons already received the 2,000 Baht-government rebate cheque. Old-age allowance recipients increased by 40 percent and 26.6 percent of samples who were Village Healthcare Volunteers, already received the money. As for their spending plans, 24 percent of the elderly samples intended to save all the money, compared with the proportions of 11 percent of the recipients of the 2,000-Baht cheque, and 14 percent of healthcare volunteers respectively. The respondents felt that these measures had improved their economic standings. Regarding measures to reduce people's expenditures, approximately 63.6 percent of the respondents were benefited from the five-measure-six-month program, but 15.8 percent of them had ever purchased products under the “Blue Flag” champagne. Around 80 percent of beneficiaries already received money from free-education program.

Concerning the job creation and potential upgrading programs, the “sufficiency community” projects were responsive to the needs of a community. The “Tonkla Archeep” project still encountered problems in thorough PR and the access to the system, etc.